

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN
DIERENWELZIJN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling Vlaamse Regering over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van de spoorwegonderneming

1. Inleiding

Overeenkomstig artikel 6, § 4, 3° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, worden de Gewestregeringen betrokken bij “het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen”. Deze betrokkenheid wordt geregeld door het Protocol van de Interministeriële Conferentie voor Mobiliteit, Infrastructuur en Communicatie van 24 april 2001.

2. Toelichting

2.1. Context

Bij brief van 6 juli 2016, met kenmerk 166/JV, vraagt de federale minister van Mobiliteit het advies van de Vlaamse Regering binnen een termijn van 2 maanden. Deze adviesvraag heeft als voorwerp het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van de spoorwegonderneming.

2.2. Algemene bespreking

Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit wijzigt het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van spoorwegonderneming, dat uitvoering gaf aan de wet van 4 december 2006 op het gebruik van de spoorweginfrastructuur. Deze laatste wet werd opgeheven door de wet van 30 augustus 2013 houdende de Spoorcodex.

Het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit heeft tot doel het koninklijk besluit van 16 januari 2007 in overeenstemming te brengen met de richtlijn 2012/34/EU van het Europese Parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte, alsook om enkele

formele wijzigingen aan dit koninklijk besluit aan te brengen met als doen de administratieve lasten te verminderen die uit het koninklijk besluit van 2007 voortvloeien.

2.3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat dit ontwerp voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2012/34/EU van het Europese Parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte

Artikel 2 wijzigt het artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van de spoorwegonderneming. In het aangepaste artikel wordt nu verwezen naar voormelde EU-richtlijn.

Artikel 3 heft de woorden “door middel van een aangetekende zending of door afgifte met ontvangstbewijs” vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 op.

Artikel 4 van het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit vult artikel 4, §1 van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 juli 2011 aan en bepaalt welke bijkomende informatie door de spoorwegonderneming moet worden verstrekt bij zijn aanvraag tot bekomen van een vergunning.

Artikel 5 van het ontwerp vervangt de voorschriften van artikel 4, §2 en bepaalt welke documenten bij de vergunningaanvraag moeten worden gevoegd. In de Nederlandstalige versie van dit artikel wordt echter verkeerdelijk 3, §1 van de Spoorcodex, waar dit 13, §1 moet zijn.

Artikel 6 vult artikel 5 van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 met een vierde paragraaf. Deze nieuwe paragraaf 4 bepaalt dat de instantie verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen bijkomende documenten, die de in bijlage I, punt 2, genoemde informatie bevatten, kan eisen.

Artikel 7 wijzigt paragraaf 8 § 1. 2° van voormeld koninklijk besluit en voegt aan paragraaf 1 een bepaling 4° toe, luidende:

“4° niet in staat van faillissement zijn verklaard of tegen hen geen vordering wegens insolventie of soortgelijke procedure is ingesteld”.

Artikel 8 brengt enkel redactionele wijzigingen aan in artikel 11 van hetzelfde koninklijk besluit.

Artikel 9 vervangt de tekst van artikel 15 van voormeld koninklijk besluit als volgt:

“De instantie die verantwoordelijk is voor het verlenen van vergunningen schorst de vergunning bij niet naleving van de voorwaarden bedoeld in artikelen 5 tot 8.

De onmogelijkheid tot het aantonen door de houder van een vergunning dat hij voldoet aan de voorwaarden bedoeld in de artikelen 5 tot 8 wordt gelijkgesteld met de niet naleving van deze voorwaarden”.

Artikel 10 vervangt artikel 16 van hetzelfde koninklijk besluit. De nieuwe bepalingen zijn een logisch gevolg van de wijzigingen aangebracht door middel van de andere artikelen van het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit. voort uit , waardoor de nieuwe voorschriften corresponderen met de wijzigingen in het besluit

Artikelen 11 en 12 heffen respectievelijk de artikelen 18 en 19 van het voornoemde koninklijk besluit op.

Artikel 13 brengt enkele redactionele verbeteringen aan in diverse artikelen van voormeld besluit

Artikel 14 heft tenslotte de bijlage II bij het koninklijke besluit van 16 januari 2007 op.

2.4. Juridische bespreking

Een vergunning wordt in artikel 3, 35°, van de Spoorcodex als volgt gedefinieerd:

“Een door een vergunningverlenende autoriteit aan een onderneming verleende vergunning waarbij wordt erkend dat zij in staat is als spoorwegonderneming spoorvervoersdiensten te verrichten. De vergunning kan worden beperkt tot het verrichten van bepaalde categorieën vervoersdiensten.”

Een spoorwegonderneming “is iedere publiek- of privaatrechtelijke onderneming die in het bezit is van een vergunning overeenkomstig de toepasselijke Europese regelgeving en waarvan de voornaamste activiteit bestaat in het verlenen van spoorwegvervoerdiensten voor goederen en/of voor reizigers, waarbij die onderneming voor de tractie moet zorgen; hiertoe behoren ook ondernemingen die uitsluitend tractie leveren” (artikel 3, 27° van de Spoorcodex).

Artikel 13, §1, van de Spoorcodex bepaalt dat “om een vergunning te verkrijgen, de aanvrager moet voldoen aan de door de Koning vastgestelde voorwaarden inzake financiële draagkracht, beroepsbekwaamheid, dekking van de burgerlijke aansprakelijkheid en eerbaarheid”.

Deze voorwaarden worden geregeld in het koninklijk besluit van 16 januari 2007 dat door het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit wordt gewijzigd.

De Raad van State heeft op 27 mei 2013 in haar advies 53.169/VR over het ontwerp van koninklijk besluit inzake de registratie van EETS-aanbieders duidelijk geformuleerd dat voorwaarden zoals beroepsbekwaamheid en financiële draagkracht moeten worden gekwalificeerd als vestigingsvoorwaarden:

“De genoemde vereisten, waaraan dient te zijn voldaan om de activiteiten van EETS aanbieder te kunnen uitoefenen, kunnen hoofdzakelijk worden herleid tot vereisten inzake beroepsbekwaamheid, technische uitrusting en financiële draagkracht. Aldus worden voorwaarden geformuleerd waaraan moet zijn voldaan om toegang te krijgen tot het verrichten van een economische activiteit. Zulke voorwaarden, die slaan op de essentie van de betrokken activiteit, dienen te worden gekwalificeerd als vestigingsvoorwaarden in de zin van artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 waarvoor, behoudens inzake toerisme, de federale overheid bevoegd is.”

De gewesten zijn ingevolge de zesde staatshervorming bevoegd voor de vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de toegang tot de gezondheidsberoepen en de dienstverlenende intellectuele beroepen (art. 6, §1, VI, eerste lid, 6° BWHI).

Deze bevoegdheid heeft een algemene strekking en is niet beperkt tot de beroepen die door de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en energie worden gereguleerd. (zie het advies 56.605/VR van de Raad van State van 17 november 2014 inzake het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het eRegister van wegvervoersondernemingen)

Om de toegang tot een functionele openbare dienst te regelen, blijven de federale overheid en de gewesten in het kader van hun eigen bevoegdheden elk voor zich bevoegd.

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft een algemene strekking en maakt geen onderscheid tussen spoorwegondernemingen die uitsluitend een openbare dienst vervullen en andere spoorwegondernemingen.

De federale overheid kan enkel een regeling tot stand brengen m.b.t. de toegang tot een functionele openbare dienst die onder haar bevoegdheid valt, zoals de openbare dienstverlening van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. (art. 6,§1,X,2°bis, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen)

De vestigingsvoorwaarden voor spoorwegondernemingen die geen openbare dienst vervullen, behoren daarentegen tot de bevoegdheid van de gewesten.

Het betreft hier onder meer spoorwegvervoerdiensten die enkel goederen vervoeren, zoals in de haven van Antwerpen. Dergelijke diensten voorzien niet in een essentiële voorziening noch bescherming voor de burgers, waardoor er hier geen sprake is van een openbare dienst.

Aangezien het ontwerp van koninklijk besluit zich niet beperkt tot het bepalen van voorwaarden voor de toegang tot een functionele openbare dienst, kan niet met het ontwerp worden ingestemd.

2.5. Voorstel van beslissing

Er wordt voorgesteld om niet in te stemmen met het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van de spoorwegonderneming, daar het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit zich niet beperkt tot het bepalen van voorwaarden voor de toegang tot een functionele openbare dienst en er dus sprake is van een bevoegdheidsoverschrijding door de federale overheid.

3. Weerslag van het voorstel van beslissing op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het voorliggende voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Met toepassing van art. 6§6 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole- en opmaak is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor begroting niet vereist.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 02.09.2016.

4. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen.

- a) personeel: de voorliggende ontwerpen hebben geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- b) werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- c) investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- d) ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten;

e) conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. Weerslag van het voorstel op het personeelskader en de personeelsbudgetten.

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. Kwaliteit van de regelgeving.

Het voorstel van beslissing vergt geen opmaak van nieuwe Vlaamse regelgeving en is niet onderworpen aan een verplichting om een reguleringssimpactanalyse op te maken. JoKER is hier tevens niet van toepassing.

Er is geen impact op het gebied van administratieve lasten.

7. Voorstel van beslissing.

De Vlaamse Regering beslist:

1. niet in te stemmen met het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2007 betreffende de vergunning van de spoorwegonderneming daar het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit zich niet beperkt tot het bepalen van voorwaarden voor de toegang tot een functionele openbare dienst en er dus sprake is van een bevoegdheidsoverschrijding door de federale overheid.
2. De minister-president van de Vlaamse Regering wordt gelast de federale minister van Mobiliteit van deze beslissing in kennis te stellen.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand,
Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Adviesvraag d.d. 6 juli 2016 van de federale minister van Mobiliteit;
- Adviesvraag gericht aan de Inspectie van Financiën